

Samrådsredogörelse

Översvämningsskydd och gestaltning av å-rummet, etapp Kolla

1 (9)

Datum
2016-12-16

Innehåll

1. Projektbeskrivning	2
1.1. Inledande utredning och samrådsunderlag.....	2
1.2. Samrådsprocessen	2
2. Inkomna synpunkter och projektets kommentarer	3
2.1. Synpunkter från allmänhet, folkvalda och särskilt berörda	3
2.2. Synpunkter från myndigheter.....	8
2.2.1. Länsstyrelsen	8
2.2.2. Miljö- och hälsoskydd, Kungsbacka kommun	9
2.3. Synpunkter från intresseorganisationer.....	9
2.4. Synpunkter från ledningsägare.....	9

Bilagor

1. Annonstext
2. Sändlista för utskick till organisationer och myndigheter
3. Riktat brev med inbjudan till boende i området
4. Utskrift av presentation vid det öppna samrådsmötet 2016-09-20
5. Minnesanteckningar från frågestund vid det öppna samrådsmötet 2016-09-20
6. Mötesanteckningar från samrådsmöte 2016-09-28 med Länsstyrelsen och Miljö- och hälsoskydd, Kungsbacka kommun
7. Samrådsunderlag: Rapport
8. Samrådsunderlag: Illustrationsplan
9. Samrådsunderlag: Skisser

1. Projektbeskrivning

Kungsbacka stad har under en längre tid drabbats av återkommande översvämningar längs Kungsbackaån. Kommunen har därför avsatt medel till att förse de mest utsatta sträckorna med permanenta översvämningsskydd. I samband med anläggningen av skyddet görs en översyn av gestaltningen i området närmast ån, det så kallade å-rummet. Den första etappen i arbetet, Signeskulle, färdigställdes 2014.

Den nu aktuella etappen ligger på västra sidan av Kungsbackaån vid Kolla, strax söder om innerstaden, i höjd med simhallen, teatern och ishallen. Den totala längden på det nya skyddet är ca 800 m.

Sträckan är detaljplanelagd som park- och naturområde med en gång- och cykelväg utmed ån. Grönområdet angränsar till relativt tät bostadsbebyggelse från 1990-talet med 1- till 3-våningshus med bostadsrätter och hyresrätter. Huvuddelen av de planerade åtgärderna kommer ske inom fastigheten Kolla 1:20 som ägs av kommunen. Vissa mindre åtgärder, t.ex. anläggning av slänter vid vägar, kan påverka de intilliggande fastigheterna Kolla 1:29, 1:31, 1:33 och 1:36. Fastigheten Kolla 1:29 ägs av en bostadsrättsförening medan de övriga tre ägs av två fastighetsbolag. Åtgärderna föreslås inom ett område som kan täckas av vatten vid högsta förutsägbara vattenstånd vilket medför att tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken kan krävas. Kommunen har därför genomfört ett samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken.

1.1. Inledande utredning och samrådsunderlag

Under 2016 har kommunen låtit konsulter ta fram en inledande utredning för utformningen av översvämningsskyddet. Utredningen presenteras i ett Samrådsunderlag (Norconsult, datering 2016-08-29) med tillhörande Illustrationsplan och skisser (se respektive bilaga enligt innehållsförteckningen).

Underlaget har funnits tillgängligt för allmänheten att ladda ner på kommunens websida (www.kungsbacka.se/kolla). Två blädderexemplar av handlingarna har även funnits tillgängliga i Stadshusets reception under hela samrådstiden.

1.2. Samrådsprocessen

Samrådet pågick mellan 5 september och 17 oktober 2016. Inom denna tid hölls följande möten:

- 2016-09-14 kl. 16-18
Informationsmöte med nämnden för Teknik, kommunalråd, presidierna och förvaltningscheferna för Miljö- och hälsoskydd, Kultur- och turism, Fritid, Plan- och bygg, Service, samt Kommunledningskontoret.
- 2016-09-20 kl. 18-20
Öppet samrådsmöte med presentation av projektet, frågestund och mingel. Antal deltagare ca 48. För utskrift av presentation som hölls se Bilaga 4, minnesanteckningar från frågestunden se Bilaga 5.
- 2016-09-28 kl. 10-12
Samrådsmöte med representanter från Länsstyrelsen samt Miljö- och hälsoskydd, Kungsbacka kommun. Minnesanteckningar redovisas i Bilaga 6.

Information om projektet och en inbjudan till det öppna samrådsmötet annonserades i dagspressen vid följande tillfällen:

- Göteborgs Posten 2016-09-08
- Norra Halland 2016-09-09
- Kungsbacka-Posten 2016-09-10

Kopia på annonsen som användes vid alla tre tillfällena redovisas i Bilaga 1.

En inbjudan till samrådsmötet gjordes även med ett brevutskick till närboende (238 hushåll) utmed östra sidan av Yggdrasilsvägen (se brev i Bilaga 3). Samma utskick gick även till fastighetsägarna för anslag i trappuppgångarna i bostadsområdet.

Efter det öppna samrådsmötet ägt rum upptäcktes att 59 av kuverten inte nått fram till adressaten. Då gjordes ett nytt utskick till dessa med en inbjudan att närvara vid ett uppsamlingstillfälle (2016-10-10 kl. 17.30) med samma information som vid det öppna mötet 2016-09-20. Ingen av de inbjudna anmälde intresse eller kom vid uppsamlingstillfället.

Berörda myndigheter och organisationer fick mail med information om samrådet samt länk till webbsidan med samrådsunderlaget (se sändlista i Bilaga 2).

För att informera allmänheten om samrådet sattes även anslag upp vid Ekstas lekplats i södra delen av området. På anslaget visades en karta över området, en illustrationsskiss samt var man kan vända sig för att få mer information och lämna synpunkter.

För att underlätta inhämtande av synpunkter användes en förtryckt blankett med karta, se Bilaga 3.

2. Inkomna synpunkter och projektets kommentarer

2.1. Synpunkter från allmänhet, folkvalda och särskilt berörda

Nedan följer en sammanfattning av de synpunkter som inkommit från allmänhet, folkvalda och särskilt berörda, såsom boende i området. Även kommentarer från projektet redovisas.

<i>Synpunkt</i>	<i>Svar</i>
Placeringen av skyddet på västra sidan av gång- och cykelvägen är fel. Om skyddet placeras väster om gångvägen kan inte vägen användas vid översvämning. Risk att bostadsområdet skärmas av och får en ”ghetto”- känsla.	Placeringen av skyddet har noga övervägts (se samrådsunderlaget, kapitel 3). Med en placering av skyddet på östra sidan skulle kontakten med ån till stor del gå förlorad och skyddet skulle behöva göras högre i förhållande till markytan. Alternativet har därmed avförts från vidare utredning.
Risk att folk går på gräsmattor och längs husen då gång- och cykelvägen är översvämmad.	Beaktas i kommande utredningsarbete och projektering.

<p>Boende i området är oroliga att förlora utsikten över ån.</p>	<p>Skyddet blir som mest ca 1,1 m över befintlig markyta (högst i södra delen) och anläggs på västra sidan om gång- och cykelvägen för att kontakten med ån inte ska gå förlorad.</p>
<p>Skyddet tar på delar av sträckan för mycket trädgårdsmark i anspråk, kan man anlägga skyddet närmare ån så att trädgårdarna kan vara kvar i större utsträckning?</p> <p>Kommer kommunen flytta de växter och annat som finns i de delar av trädgården som berörs av anläggningen av skyddet?</p>	<p>De berörda trädgårdarna har till stor del anlagts på kommunal mark som enligt gällande detaljplan är utlagd som allmän plats. Att flytta ut skyddet och vägen närmare ån medför stabilitetsproblem vilket kräver kostsamma åtgärder.</p> <p>Kommunen står endast för flytt och eventuell återställning om anläggningen påverkat annan fastighetsägares mark. De som anlagt planteringar på kommunens mark får själva ombesörja flytt av sina växter/anläggningar innan byggstart.</p>
<p>Boende i området vill inte att passagerna till gång- och cykelvägen ska stängas. Dels pga att många gamla bor i området och att detta skulle försämra tillgängligheten till promenadvägar samt att det skulle kännas otryggt med stängda gårdar.</p>	<p>Vi kan inte öka antalet tillgänglighetsanpassade öppningar, på grund av markförhållandena blir dessa åtgärder för kostsamma.</p> <p>Avståndet till närmsta tillgänglighetsanpassad passage blir enligt förslaget mellan 35-160 m.</p> <p>Under projekteringen utreds möjligheten till att anlägga passager med trappor där det kan vara lämpligt. Detta kan dock inte utföras på alla de anslutningar som enligt förslaget planeras att stängas.</p> <p>Trygghetaspekten beaktas i projekteringen.</p>
<p>Boende tycker det är bra att vissa genomfarter genom bostadsområdet stängs, det blir lugnare på dessa gårdar.</p>	<p>Beaktas i kommande utredningsarbete och projektering.</p>
<p>Bostadsrättsföreningen anser att de två passager som behålls mellan gång- och cykelvägen och deras fastighet är bra valda men vill att man utreder möjlighet till enklare anslutningar.</p>	<p>Beaktas i projekteringen (se svar ovan).</p>
<p>Låt inte den nya gång- och cykelvägen luta för mycket. Går man med rollator eller kör rullstol är det oerhört tungt när den lutar.</p>	<p>Att vägen lutar mycket på delar av sträckan idag beror delvis på sättningar. Nära åkanten behöver gång- och cykelvägen grundläggningsåtgärder. Detta beaktas i projekteringen.</p>

<p>Då andra passager mellan bostadsområdet och gång- och cykelvägen stängs, och Kolla Parkstad byggs ut, kommer anslutningen vid Yggdrasilsvägen att användas mer. Denna passage är redan idag farlig då fotgängare och cyklister inte alltid uppfattar bussar som kommer alltför snabbt inpå. Rondellen kan uppfattas som en vändplan. Bostadsrättsföreningen föreslår ett tydligt farthinder för buss/biltrafik där GC-väg korsar Yggdrasilsvägen vid rondell i norr.</p>	<p>Synpunkterna som berör områden som inte omfattas av den nu aktuella anläggningen vidarebefordras till kommunens trafikingenjörer. Dessa utreder och bedömer vilka åtgärder som är lämpliga att vidta.</p>
<p>En säker och lättillgänglig passage över Yggdrasilsvägen bör skapas vid föreningslokalen i området för de som väljer denna anslutning till gång- och cykelvägen utmed ån.</p>	<p>Synpunkten vidarebefordras till kommunens trafikingenjörer.</p>
<p>Anslutningen mellan gång- och cykelvägen och Munins väg bör förbättras (mellan nr 16 och 19). Då andra passager stängs kommer denna anslutning att användas mer. Bostadsrättsföreningen vill att kommunen ska bekosta och anlägga en förbättrad anslutning med samma bredd och standard som på andra ställen. Samt att kommunen bekostar underhållet och driften av denna anslutning.</p>	<p>Synpunkten beaktas i det fortsatta arbetet. Kontakt tas med berörda parter.</p>
<p>Förbättrad belysning vid anslutningsvägarna till bostadsområdet.</p>	<p>Beaktas i kommande utredningsarbete och projektering.</p>
<p>Det är för mycket vass, man ser inte ån på långa sträckor.</p>	<p>Vassen kan tas bort på delar av sträckan men inte helt. Den har en viktig funktion för djur och växter samt som erosionskydd. Att röja vassen regelbundet medför en kostnad som inte budgeterats för driften i nuläget.</p>
<p>Förbättra underhållet av bänkar, några är trasiga och fulla av fågelträck. Placera inte bänkarna tillsammans med soptunnorna för hundbajs.</p>	<p>Synpunkten om underhållet vidarebefordras till driftavdelningen. Synpunkten om bänkarnas placering beaktas i projekteringen.</p>
<p>Hur ska pumphuset placeras? Går det att flytta det norr om tillfartsvägen? Utformningen är viktig.</p>	<p>Utformningen av pumphuset görs i samarbete mellan kommunens VA-enhet och landskapsarkitekt. Måtten på byggnaden och placeringen styrs till viss del av tekniska krav men gestaltningen är mycket viktig i projektet.</p>

<p>Tycker om den strikta utformningen av föregående etapp av översvämningsskydd, men inte den ”vildvuxna” delen, ”ängen”, ner mot ån. För mycket ogräs konkurrerar ut de vackra planterade växterna.</p>	<p>Delen av föregående etapp närmast Borgmästaregatan är tänkt ha en mer ”stadsmässig” och strikt utformning. Den nu aktuella etappen vid Kolla är lite utanför stadskärnan och området närmast ån ska karakteriseras som grönt parkstråk. Partier med olika struktur och uttryck skapar en levande miljö som innehåller något som är attraktivt för alla.</p>
<p>I utformningen är det viktigt att tänka på tillgänglighet, lekplatser, sittmöjligheter, mötesplatser, trygghet, växter, och närhet till vatten.</p>	<p>Beaktas i kommande utredningsarbete och projektering.</p>
<p>Är det möjligt att göra gång- och cykelvägen ännu bredare?</p>	<p>Enligt förslaget breddas vägen till 3,2 m. Under projekteringen utreds ytterligare breddning, detta är dock inte möjligt på hela sträckan då utrymmet längs ån är begränsat.</p>
<p>Separera gång- och cykeltrafik. Sträckan är en del av Kattegattleden och blir mer trafikerad då bebyggelsen i Kolla byggs ut. Det händer redan nu många incidenter där olika trafikslag kommer i konflikt.</p>	<p>För att på ett bra sätt separera gång- och cykeltrafik krävs en bredd på minst 4,5 m, detta utrymme finns inte på hela sträckan (se svar ovan). Synpunkten beaktas i projekteringen.</p>
<p>Vid skiss 5: (bron på mitten av sträckan) försök att få kontakt med vattnet vid uppehållsplatsernas utformning.</p>	<p>Beaktas i kommande utredningsarbete och projektering.</p>
<p>Det behövs fler mötesplatser där man kan samlas, sitta och fika.</p>	<p>Beaktas i kommande utredningsarbete och projektering.</p>
<p>De skymmande häckarna måste bort. Jobba med belysning och säkerhet.</p>	<p>Belysning och trygghet är viktiga aspekter som kommer att finnas med under hela projekteringen.</p>
<p>Området präglas av bostäder i första hand. Vi som bor i området vill se tydligare bilder av hur det kommer att se ut i förhållande till husen.</p>	<p>Vi kommer att ta fram mer skisser och fotomontage i samband med projekteringen.</p>
<p>Fundera på hur man knyter ihop med stråk öster om ån. Kanske en gångbro mellan Aranäsplanen vid båtklubben och basketplanen på andra sidan, så att man inte blir "fast" på ena sidan om det händer något? Hade varit trevligt också att knyta samman de båda träningsområdena.</p>	<p>I dagsläget finns bara en bro inom området. Vid denna finns utrymme för en samlingsplats med ett utökat antal sittplatser (se illustrationsplan). Ytterligare en bro utreds söder om den befintliga, men denna åtgärd utreds separat och ryms inte inom projektet för översvämningsskydd.</p>

<p>Boende i området är mycket oroliga för översvämningar och undrar varför man inte planerade denna etapp samtidigt som den förra vid Signeskulle.</p> <p>Varför bygger kommunen bara skydd där det är bostadsrätter och inte hyresrätter?</p> <p>Apotekarängen vid Signeskulle blir också översvämmad, när ska ni bygga skydd där?</p>	<p>Att anlägga ett skydd är ett stort projekt som kräver mycket resurser. För att kunna hantera detta bryter vi ner det i etapper. Varje etapp har sina förutsättningar.</p> <p>Vi har en prioriteringsordning vi jobbar efter. Bostadsområden med låg golvnivå och många invånare prioriteras. Ägandeformen för bostäderna är inte en parameter som vi väger in i den bedömningen (upplysningsvis är majoriteten av bostäderna i den nu aktuella etappen hyresrätter).</p> <p>Apotekarängen finns med i prioriteringsordningen bland de områden som bedöms vara i störst behov av skydd.</p>
<p>Ån behöver muddras.</p>	<p>En muddring minskar inte risken för översvämning längs den nu aktuella etappen.</p> <p>Frågan om muddring kommer inte att hanteras inom ramen för detta projekt. Frågan är lyft till Kommunledningskontoret i egenskap av markägare.</p>
<p>Det skulle vara fint med bryggor och trappor för att kunna nå vattnet. Gärna en trappa i sten.</p> <p>Skulle vilja ha en brygga/soldäck på Kollasidan, liknande den vid Kungsmässan, i höjd med lekplatsen ungefär. Då kunde man kanske stanna till med båten och hämta upp någon därifrån, det går inte nu.</p>	<p>Eftersom det på östra sidan finns många bryggor som går en bit ut kommer det inte att anläggas några konstruktioner i vattnet på denna sida. Anläggningar i strandkanten undersöks i samband med projekteringen.</p> <p>Gestaltningen anpassas till den befintliga bebyggelsen i området. Längs den aktuella sträckan är det inte stadsmiljö utan ett grönt parkstråk. Tunga stenkonstruktioner är inte lämpligt här med tanke på markförhållandena.</p>
<p>Involvera de boende på ett tidigare stadium.</p>	<p>Det vi har haft nu är ett inledande samråd. Vi kommer att fortsätta med informationsmöten.</p>
<p>Våga i utformningen. Satsa på skulpturer och spännande gestaltning. Gärna skulpturer ute i vattnet.</p>	<p>Utformningen följer det gestaltningsprogram som tagits fram för å-rummet.</p> <p>I dagsläget har Tekniska förvaltningen inga medel avsatta för konst.</p>
<p>Om fastighetsgränser behöver justeras och mark tas i anspråk som nu ligger inom bostadsföreningens fastighet vill vi att detta informeras om och förhandlingar inleds i ett så tidigt stadium som möjligt.</p>	<p>Om anläggningen inte ryms inom kommunens fastighet kontaktas berörda parter så snart detta framgår.</p>

<p>Området har fungerat i stort sett felfritt förutom en eller två gånger om året då vattennivån varit högre än normalt. Och när det varit vatten på cykelbanan har det även trängt upp vatten ur brunnarna inne i området vilket gör att ert tilltänkta skydd kanske inte kommer att hjälpa ändå.</p> <p>Om det enbart är ett bolag som gjort dessa beräkningar så råder jag er att låta något helt oberoende företag göra beräkningarna igen som kontroll så ni inte får stora problem för att det är felaktigt gjort.</p>	<p>När vi bygger skyddet så blickar vi ett antal decennier in i framtiden och under den tiden kommer vi sannolikt att få uppleva högre nivåer i ån än vi gör i dag. Detta till följd av stigande havsnivåer och mer intensiva framtida regn.</p> <p>När det gäller beräkningarna så är modellen kalibrerad mot verkliga situationer och vi har ett högt förtroende för att beräkningarna är korrekta även om det alltid kommer att finnas en liten differens mot verkligheten.</p> <p>Dagvattensystemet kommer att förses med backventil för att vatten från ån inte ska kunna gå baklänges i dagvattensystemet som det gör i din beskrivning.</p>
--	--

2.2. Synpunkter från myndigheter

2.2.1. Länsstyrelsen

Sammanfattning av synpunkter från Annie Jakobsson, Miljöhandläggare, Länsstyrelsen i Hallands län:

<i>Synpunkt</i>
<p>I kommande Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är det viktigt att beskriva hur miljökvalitetsnormerna för vatten påverkas och särskilt kvalitetsfaktorerna ”vattendragets närområde” (som idag klassas som dålig) samt ”svämplanets struktur och funktion” (som idag klassas som otillfredsställande).</p> <p>När det gäller erosionsskydd och stabilisering av strandkanten behövs en beskrivning av vattendragets struktur idag samt hur den förändras.</p>
<p>Påverkan på vattenlevande organismer bör också beskrivas i kommande MKB. T.ex. under vilka perioder man bör undvika grumlande arbete och vilka livsmiljöer man kan komma att förstöra. T.ex. så leker Havsnejonöga från slutet av maj in i juni/juli. Havsnejonögats larver ligger nergrävda i stabila sedimentbankar upptill 5 år innan de vandrar ut till havet, om det finns stabila sand- och finsedimentära bottnar i arbetsområdet bör dessa beaktas och ej exploateras.</p> <p>Även eventuell förekomst av musslor bör beaktas vid eventuella grävning/arbete i strandkanten.</p>
<p>Länsstyrelsen vill också påminna om kulturmiljölagen 2 kap 10 § lagen (1988:950), vilken innebär att om fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet avbrytas och förhållandet omedelbart anmälas till länsstyrelsen.</p>
<p>Ett problem för vattenkvaliteten i Kungsbackaån är en betydande påverkan från urban markanvändning och när man gör förbättringar i dagvattensystemet vore det bra om man samtidigt passar på att göra åtgärder som kan förbättra vattenkvaliteten.</p>

Länsstyrelsen har reagerat på de höga halterna som man hittar i sedimenten där man konstaterat halter av PAH och TBT som är akuttoxiska vid korttidsexponering. Detta bör beskrivas i kommande MKB (dvs. hur man tillser att detta inte orsakar skada).

Synpunkterna beaktas i kommande utredningsarbete och projektering.

2.2.2. Miljö- och hälsoskydd, Kungsbacka kommun

Inga synpunkter i detta läge.

2.3. Synpunkter från intresseorganisationer

Sammanfattning av synpunkter från Kungsbackaåns Vattenvårdsförbund & Vattenråd, Förbundsordförande Henrik Gradén:

<i>Synpunkt</i>
Om åbrinken ska förses med erosionsskydd ser förbundet gärna att material till erosionsskydd väljs så att strandbrinken skapar förutsättning för ett rikt växt- och djurliv. Det kan till exempel handla om att välja natursten istället för krossmaterial. Alternativa, för vattenmiljön skonsammare möjligheter bör prövas.
Förbundet ser om möjligt att så många träd som möjligt sparas. Förbundet anser att vid återetablering av grönstruktur är det viktigt att växtvalen görs med hänsyn till omgivande naturmiljö. Eventuella vattenväxter som planteras bör vara naturligt förekommande arter för att inte riskera spridning av en främmande invasiv art i vattensystemet. Ett exempel på hur det kan gå med främmande arter är jättebalsamin som har massförekomst i Kungsbackaån. Området runt Kolla är en känd fiskelokal för storvuxen abborre. Vid eventuellt grumlande arbete bör stor hänsyn tas så att de negativa konsekvenserna så långt som möjligt begränsas.
Även om skötsel av vattenmiljön och parkområdet delvis är separerat projektet vill förbundet påpeka vikten av variation i vattendraget för att gynna den biologiska mångfalden. Exempelvis kan vass eller annan vegetation tillföra den variation som gör platsen attraktiv för fisk och i förlängningen fiske, vilket är ett berikande inslag i stadsbilden.

Synpunkterna beaktas i kommande utredningsarbete och projektering.

2.4. Synpunkter från ledningsägare

E-on har ledningar inom området och vill att vi kallar dem till ledningsägarmötet i samband med projekteringen.

Statkraft har inga invändningar mot anläggningen förutsatt att passage med de befintliga fjärrvärmeledningarna genom översvämningsskyddet går att lösa.

Inga övriga synpunkter har inkommit från ledningsägarna. Samtliga ledningsägare med anläggningar inom det aktuella området kommer att kallas till ledningsägarmöte i samband med projekteringen.